

OM AT JAGE MÅL OG YDE INDSATSER TIL BORGERE MED KOMPLEKSE PROBLEMER

*EN KVALITATIV UNDERSØGELSE AF VELFÆRDSINDSATSER RETTET MOD BORGERE MED
KOMPLEKSE PROBLEMER*



CENTER FOR RUSMIDDEFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET

7. JUNI 2019

BAGGA BJERGE
LEKTOR





PROJEKTET

Team: Forskningsleder lektor Bagga Bjerge, adjunkt Jeppe Oute, ph.d.studerende Louise Christensen, videnskabelig assistent Maj Nygaard-Christensen

Delprojekter:

- 1) Dokumentanalyse (lovgivning, guidelines, strategier etc.)
- 2) Interview med medarbejdere (69), brugere (11) samt feltarbejde og observationer (i alt 14 måneder)
- 3) analyse af borgerjournaler (15)

Dataindsamling i Aarhus, København og Esbjerg (2015-2017)

Finansieret af Danmarks Frie forskningsfond





PROJEKTET (RESULTATER)

- Brugere passer ikke ind i forhold til kerneopgaver fx stofbehandling
- Administrative redskaber og barrierer er vanskelige at bruge
- For mange siloer, manglende koordinering, en ”skov af hjælpere”
- Brugere er ikke lette at passe ind i mål-, resultat/løsnings-orienteret (herunder til en vis grad evidensbaseret) arbejde
- Brugernes komplekse/sammensatte problemstillinger gør arbejdet ressource- og tidskrævende (og risiko for at støde imod forskellige eller modsatrettede politikker og hensyn)
- Politikker på beskæftigelsesområdet, psykiatriområdet og stofbrugsområdet kan virke forvirrende og hæmmende for borgere med komplekse problemstillinger

UDFORDRING 1) BRUGERNE PASSER IKKE IND I FORHOLD TIL KERNOPGAVER



beskæftigelseslovgivningen passer målgruppen [brugere med komplekse problemstillinger] ikke ind i. [...] Der er faktisk flere patienter som siger til mig, at grunden til at de også misbruger så meget, som de gør, er, at så kan sagsbehandleren [i beskæftigelsesafdelingen] ikke sende dem ud i noget [arbejdsprøvning]. I det øjeblik jeg kontakter sagsbehandleren, og de bliver fredet, så de ydre krav og stressfaktorer forsvinder, så begynder de at reducere i deres rusmidler helt automatisk, fordi det lettede. [...] Systemet forstår ikke, at de ikke magter de her krav samtidig



Man har jo bakset med den her type borgere i mange år, og man har forsøgt mange ting med projekter og indsatser. Men noget af det, der sker, det er, at man kommer til at lave sådan en tidslinje-tanke: Fra 1 til 2 til 3. Det bliver meget lineær handling, man tænker. For eksempel, nu skal du gå i misbrugsbehandling, når du er færdig med misbrugsbehandling, så kan vi kigge på din ADHD-lidelse, og når du er nogenlunde stabil i din ADHD-medicin, så kan vi sende dig i arbejdsprøvning.

UDFORDRING 2) KRAV OM MÅLSÆTNINGER OG 'MÅL-ARBEJDE' MED BRUGERE

Idé om at sætte velfærdsindsatserne på formel og løse problemerne ét ad gangen

Idé om at 'fixe' en borgers problemstillinger

Idéen om at det målrettede arbejde kan skabe løsninger for borgere der oplever misbrug og psykisk lidelse

”Målene er ligeså forskellige som brugerne”

”Vi har 70 mål. Et for hver ung [socialt udsat]”

*Interview med socialarbejdere,
Aarhus og København, Vinter 2016*

”Flere skal være en del af arbejdsfællesskabet, og færre skal være socialt udsatte. [...] . Og mennesker der er fanget i svære sociale vanskeligheder som hjemløshed eller misbrug, skal have en støtte og hjælp, der virker. [...]”.

*Regeringen,
”10 mål for social mobilitet”, 2016*

At hjælpe med at nedbringe misbrug
At forsøge at skabe en meningsfuld hverdag(/alternativ til at sidde [på bænken])
At skadesreducere
At skabe positive netværk for brugeren
At skabe et arbejdsfællesskab
At opbygge faglige kvalifikationer
At motivere brugeren til at ville forandring
At højne livskvaliteten
At sende brugeren videre i behandling

*Interview med socialarbejdere,
Aarhus og København vinter 2016*

UDFORDRING 3) INDSATSERNE KAN VÆRE TIDS- OG RESSOURCEKRÆVENDE

Indsatserne kan kræve løsninger indenfor:

Boligproblematikker

Beskæftigelsesproblematikker

Psykatriproblematikker

Stofbrugsproblematikker

Osv.

Problemerne og indsatserne er indlejret i et politisk, økonomisk og administrativt landskab;

Bolig

Psykatri

Stofbrug

Beskæftigelse

HVAD GØR VI SÅ?

‘Det handler om at gå den der ekstra mil’ - gå ud over kerne opgaven

Personlige relationer:

Under udtapningen ringer jeg ud i psykiatrien til dr. Lund, som er vores misbrugspsykiater [...] Jeg finder hendes private mobilnummer. Så siger jeg, du må undskylde, at jeg ringer på det her nummer, men jeg skulle simpelthen have fat i dig, fordi jeg sidder med Peter, og ham kender du jo, fordi han har været indlagt ude hos dig før [...]. Min bekymring er, at når han kommer langt ned i dosis, så er der risiko for, at han falder tilbage på alkohol. Dr. Lund siger, "Hvor ér det fedt, at du ringer! Vi laver en plan!"

Omgås de formelle regler – en smule:

Ja! Jeg har også givet det[depotmedicin] i nogle forskellige kolonihavehuse og sådan noget, når man er ude og rende rundt efter borgeren, fordi det er der, han lige er.

Strikker et tilbud sammen

” Så lad os da for fanden prøve, hvis det er muligt.
Og så må vi evaluere på det!



CENTER FOR RUSMIDDELFORSKNING
PSYKOLOGISK INSTITUT
AARHUS UNIVERSITET